

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Теслић
за период 01.01-31.12.2019. године**

Број: РВ057-20

Бања Лука, 03.12.2020. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	16
	6.1.1. Приходи и примици	16
	6.1.2. Расходи и издаци	19
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит).....	23
	6.1.4. Нето финансирање	23
	6.1.5. Разлика у финансирању	23
	6.2. Биланс успјеха	23
	6.2.1. Приходи	23
	6.2.2. Расходи.....	24
	6.2.3. Финансијски резултат	24
	6.3. Биланс стања.....	25
	6.3.1. Актива	25
	6.3.2. Пасива.....	29
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	30
	6.4. Биланс новчаних токова	30
	6.5. Временска неограниченост пословања	31

6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	31
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје	32

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Теслић који обухвата Биланс стања на дан 31.12.2019. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине Теслић истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године Општина Теслић није извршила у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер мјенице и дио имовине нису пописани, дио потраживања и обавеза је пописан без екстерних потврда стања, пописне листе не садрже потпис лица одговорног за попис и извјештаји о попису не садрже минимално прописане елементе.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Општина Теслић приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2019. годину није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршила укључивање значајног дијела јавних установа и јавних предузећа који су под њеном контролом или значајним утицајем.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.2. извјештаја:

Расходи обрачунског карактера су прецијењени, а потцијењени су расходи за лична примања у износу од 240.228 КМ, јер су текући расходи исказани на позицији расхода обрачунског карактера, што није у складу са чланом 100. став (4) Правилника о

буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1. извјештаја:

Вриједност нематеријалне произведене имовине у припреми, као и финансијски резултат ранијих година су прецијењени за 82.320 КМ, јер Општина Теслић није извршила признавање губитка од умањења вриједности Урбанистичког плана, сходно параграфима 52. и 54. MPC-JC 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2, 6.3.1. и 6.3.2. извјештаја:

Потцијењене су позиције издатака за изградњу и прибављање зграда и објеката (316.070 КМ), издатака за прибављање земљишта (273.457 КМ), зграда и објеката (1.580.350 КМ), земљишта (1.367.285 КМ), осталих дугорочних обавеза (794.820 КМ), осталих краткорочних обавеза (855.981 КМ), финансијског резултата ранијих година (685.454 КМ) и финансијског резултата текуће године (733.680 КМ), а прецијењене су позиције расхода по судским рјешењима (733.680 КМ) и обавеза по судским рјешењима (122.281 КМ), јер Општина није евидентирала или је погрешно евидентирала трансакције по Записнику о судском поравнању од 23.12.2016. године, што није у складу са одредбама Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема, и другим релевантним стандардима.

Као што је наведено под тачкама 6.6. и 6.7. извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје не задовољавају захтјеве MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника јер не садрже потпуна објелодањивања додатних информација.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су консолидовани финансијски извјештаји Општине Теслић састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина Теслић неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су

релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 03.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Теслић за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Општини Теслић за 2019. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Заснивање радног односа на одређено вријеме, Општина Теслић није вршила сходно члану 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, јер су рјешења о раду на одређено вријеме продужавана у временском периоду дужем од 6 мјесеци у једној календарској години.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Општина Теслић је за поједине поступке јавних набавки извршила дијелење набавки (набавка радова на одржавању некатегорисаних путева, набавка изградње јавне расвјете и набавка челичних конструкција), што није у складу са чланом 14. и 15. Закона о јавним набавкама.

За набавку „Поправке оштећених путева у горњем сливу ријеке Велике Усоре, проузроковано поплавама, на подручју МЗ Очауш и Угодновић“ уговор је закључен након обављеног посла, а набавка мрког угља је извршена прије него што је закључен уговор, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама.

Набавка услуга медијског праћења проведена је и планирана путем Анекса II дио Б, што није у складу са чланом 8. Закона о јавним набавкама.

Набавка емитовања репортаже о Општини Теслић и набавке хотелских и угоститељских услуга није планирана и проведена, што није у складу са чланом 6, 8 и 17. Закона о јавним набавкама.

За набавку услуга за одржавање јавне хигијене Општина није поступила сходно члану 72. став (3) и (5) Закона о јавним набавкама, јер је добављач као средство за добро извршење уговора о набавци услуга доставио мјеницу, док је тендерском документацијом и уговором захтјевана банкарска гаранција.

Општина Теслић није поштовала одредбе члана 17. став (2) и 74. став (2) Закона о јавним набавкама у дијелу који се односи на објављивање плана набавки на веб страници и годишњег обавјештења о додјели оквирних споразума на сајту „е-набавке“.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Запосленима у Општинској управи је исплаћивана накнада за трошкове превоза у висини двије превозне карте за појединачну вожњу за сваки радни дан, а такође је вршен обрачун и исплата јубиларних награда за остварени стаж од 10 година код послодавца, што није у складу са чланом 10. тачка 2) и 20. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одлука о одборничкој накнади за вршење одборничке дужности и дужности у раду сталних радних тијела Скупштине општине Теслић није усклађена са чланом 41. став (3) Закона о локалној самоуправи, у дијелу који дефинише накнаду одборницима за мјесечно учешће у радним тијелима.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.1. извјештаја:

Помоћне књиге обавеза из пословања нису усаглашене са Главном књигом трезора, што није у складу са чланом 18. став (8) и 27. Закона о трезору.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, Начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Теслић обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Теслић.

Бања Лука, 03.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине Теслић да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) у Консолидовани финансијски извјештај Општине укључују и финансијски извјештаји свих контролисаних ентитета у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) приходи, расходи, расходи обрачунског карактера, издаци, обавезе и ванбилансна евиденција евидентирају у складу са чланом 72, 73, 83, 89, 91, 92. став (10), 100. и 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) врши анализа потраживања са аспекта могућности наплате истих и даљи третман проводи у складу са рачуноводственим политикама и важећим прописима,
- 5) успостави потпуна, тачна и ажурна евиденција непокретности која се користи и иста признаје и вреднује у складу са MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема,
- 6) изврши признавање губитка од умањења вриједности улагања у Урбанистички план Општине Теслић, како је то прописано параграфима 52. и 54. MPC-JC 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину,
- 7) Извјештај о новчаним токовима саставља у складу са захтјевима наведеним у MPC-JC 2 – Извјештај о новчаним токовима (параграфи 18 и 22),
- 8) врши процјена исхода судских спорова, изврши њихово усаглашавање са евиденцијама добијеним од Правобранилаштва Републике Српске као и да се објелодане информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи 140. и 141) и MPC-JC 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграфи 100. и 105),
- 9) у Напоменама уз финансијске извјештаје Општине и нижих буџетских корисника објелодањују информације у складу са захтјевима MPC JC и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се начелнику Општине Теслић да обезбиједи да се:

- 1) запошљавање у општинској управи врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- 2) да се приликом провођења поступака јавних набавки у потпуности поштују одредбе Закона о јавним набавкама,
- 3) изврши усаглашавање стања помоћних књига и Главне књиге трезора у складу са чланом 27. Закона о трезору.

Препоручује се Скупштини општине Теслић да обезбиједи да се:

- 4) донесу потребни интерни акти у складу са Законом о спорту (члан 10. и 11), Законом о јавним путевима (члан 13. став 4), као и да се акти прописани Законом о комуналним дјелатностима доносе у дефинисаним роковима (члан 21. став 3),
- 5) одлуком о извршењу буџета дефинише могућност прерасподјеле средстава и утврде ограничења за прерасподјелу буџетских средстава у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о усвајању/извршењу буџета Општине Теслић;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о трезору;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о уређењу простора и грађењу;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о водама;
- Закон о шумама;
- Закон о спорту;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о концесијама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Теслић (у даљем тексту: Општина) се простире на 846 квадратних километара и према коначним резултатима пописа из 2013. године на подручју Општине је било 37.236 становника.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16 и 36/19) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи општине су Скупштина и начелник Општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине који чини 29 одборника, а начелник заступа и представља општину и носилац је извршне власти.

Општина је за 2019. годину сврстана у категорију развијених јединица локалне самоуправе.

Средства за рад Општине у 2019. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између различитих јединица власти, примитака за нефинансијску имовину и осталих примитака. Општина послује у систему трезорског пословања и у Главној књизи трезора налазе се потрошачке јединице. Консолидовани финансијски извјештај Општине чине финансијски извјештаји Општинске управе и буџетских корисника Јавних установа Центар за социјални рад Теслић (у даљем тексту: Центар за социјални рад), Дјечији вртић „Палчић“ Теслић (у даљем тексту: Дјечији вртић), Средња школа „Никола Тесла“ Теслић (у даљем тексту: СШ „Никола Тесла“), Средњошколски центар „Јован Дучић“ Теслић (у даљем тексту: СШЦ „Јован Дучић“) и Народна библиотека „Данило Киш“ Теслић (у даљем тексту: Народна библиотека).

На достављени Нацрт извјештаја није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је у току 2018. године преглед статуса препорука датих у Извјештају о ревизији Консолидованих финансијских извјештаја за кориснике буџета Општине за 2015. годину. Према Извјештају о провођењу препорука (ИП018 - 18 од 18.08.2018. године) Општина је од укупно 16 датих препорука провела шест, осам је дјелимично провела и двије препоруке није реализовала.

Приликом провјере статуса непроведених и дјелимично проведених препорука, у току ове ревизије, утврђено је да нису проведене препоруке које се односе на попис имовине и обавеза (тачка 3. извјештаја), примјену MPC-JC 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (тачка 6.6. извјештаја) и објелодањивања информација у Напоменама уз финансијске извјештаје (тачка 6.7. извјештаја), док су дјелимично проведене препоруке које се односе на процјену наплативости потраживања и дефинисање мјера за наплату (тачке 3. и 6.3.1. извјештаја) и вредновање нефинансијске имовине у сталним средствима (тачке 3. и 6.3.1.2. извјештаја)

Препоруке за усклађеност које се односе на примјену Закона о јавним набавкама (тачка 4. извјештаја) и планирање буџетских средстава (тачка 5. извјештаја) нису проведене, док су дјелимично проведене препоруке, које се односе на примјену Закона о јавним путевима и Закона комуналним дјелатностима (тачка 3. извјештаја), као и прибављање колатерала за обезбјеђење уговора о одгоди плаћања накнада за ренту и уређење градског грађевинског земљишта (тачка 6.3.1.2. извјештаја) и попуњавање радних мјеста, ажурирање и доношење интерних аката те њихова дослиједна примјена, те провођење прописаних контролних поступака (тачке 3. и 6.1.2.1. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова дефинисани су Законом о локалној самоуправи и ближе уређени Статутом Општине ("Службени гласник Општине", број 4/17).

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе („Службени гласник Општине“, број: 3/18, 5/18, 9/18 и 12/19) систематизована су 124 радна мјеста са 186 извршилаца (без функционера). Наведеним правилником није описан дјелокуп рад организационих јединица, утврђен укупан број радних мјеста службеника и сачињен организациони дијаграм, односно није сачињен шематски приказ односа између основних организационих јединица, а што је прописано чланом 16. став (2) Уредбе о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској управи, односно општинској управи („Службени гласник Републике Српске“, број 10/17).

На дан 31.12.2019. године у Општинској управи укупно је било запослено 153 извршиоца (137 извршилаца на неодређено вријеме и 16 извршилаца на одређено вријеме) и четири функционера. Заснивање радног односа на одређено вријеме није вршено у складу са одредбама члана 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), јер су запошљавања вршена за систематизована радна мјеста која нису попуњена, а рјешења о раду на одређено вријеме су продужавана у временском периоду дужем од 6 мјесеци у једној календарској години (поједини дуже од три године).

Осим општинске управе у саставу локалног трезора су и буџетски корисници чије се плате финансирају из буџетских средстава Општине у којима је на дан 31.12.2019. године било запослено 58 извршилаца, од чега у Центру за социјални рад 27 извршилаца и Дјечијем вртићу 31 извршилац. У погледу систематизованог броја радних мјеста и извршилаца нису усклађени члан 6. и 13. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ „Центар за социјални рад“ Теслић од 29.12.2010. године.

Програм развоја спорта на период од четири године није донесен, сходно члану 10. и 11. Закона о спорту ("Службени гласник Републике Српске", број: 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08).

Скупштина општине није у складу са својим надлежностима донијела Стратегију развоја локалних путева и улица у насељу, што није у складу са чланом 13. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13). У складу са Одлуком о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица (из 2014. године) Скупштина општине је у 2019. години именовала стручну комисију која ће провести активности у вези са одређивањем категорије

путева и улица на подручју општине и о томе сачинити елаборат. У примјени су Одлука о управљању, грађењу, реконструкцији, одржавању и заштити локалних путева и улица у насељу на подручју Општине Теслић из 2014. године и Одлука о разврставању локалних путева и улица у насељу на подручју општине Теслић из 2019. године.

Програм обављања комуналних дјелатности из области заједничке комуналне потрошње за 2019. годину није донесен у року прописаним чланом 21. став (3) Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/11 и 100/17). Поменути акт, као и Одлуком о комуналној накнади из 2013. године дјелимично су прописани материјални, технички и други услови за финансирање, развој, изградњу и одржавање комуналних објеката као и услови за функционисање и техничко-технолошко јединство система и уређаја, вођење евиденција о објектима и уређајима водовода сходно захтјевима члана 6. поменутог закона.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у употреби се води у апликацији за вођење сталних средстава и иста је усаглашена са евиденцијом Главне књиге Општине. Помоћна евиденција нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми је исказана на пописној листи у укупном износу, без навођења основних елемената вођења помоћне књиге, односно није омогућено праћење аналитичких промјена по појединачном средству (картон појединачног средства, евиденција средстава по инвентурним бројевима) и иста је усаглашена са Главном књигом Општине. Картице основних средстава не презентују све релевантне информације везане за одређено основно средство (назив добављача, име рачунополагача и сл).

Попис имовине и обавеза, није организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза ("Службени гласник Републике Српске", број 45/16 - у даљем тексту: Правилник о попису), јер пописне листе не садрже потпис лица одговорног за попис, нису пописане мјенице и дио имовине (изузете некретнине и земљиште и друштвени домови- тачке 6.3.1. и 6.3.3. извјештаја), на појединим пописним листама нису исказане вриједносне разлике, дио потраживања и обавеза је пописан без доказа да је извршено усаглашавање података о стањима са подацима преузетим из документације која одражава екстерну потврду стања, извјештаји о попису не садрже минимално прописане елементе (упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања), а пописне комисије нису утврдиле старосну структуру потраживања и обавеза, па надлежни орган није одлучивао о отпису и исправци вриједности сумњивих и спорних потраживања и отпису застарјелих обавеза, што није у складу са чланом 4, 12. став (2), 17. став (8), 18. став (5) и (7), 20. став (3) и (4) и 21. став (2) тачка 3) Правилника о попису. Осим наведеног попис није извршен у складу са начелима уредног инвентарисања дефинисаним чланом 2. Правилника о попису, јер је Извјештај Централне пописне комисије сачињен у јануару 2020. године, а усвојен 02.02.2020. године, док је Ургенцијом од 07.04.2020. године члановима пописних комисија наложено да исти изврше обавезе које нису завршене, као и да се извјештаји о попису и пописне листе доставе Централној пописној комисији.

Пописне листе код Дјечијег вртића нису сачињене у складу са чланом 17. став (8) Правилника о попису, јер исте нису сачињене у два примјерка, те нису потписане и овјерене од стране одговорних лица.

У току ревизије, на одабраном узорку од стране ревизије проведене су независне потврде (конфирмације) салда потраживања и обавеза и том приликом утврђено је материјално значајно одступање код добављача Планум д.о.о. Теслић и

Нискоградња а.д. Теслић који нису уобзирили износ добијених аванса, те код Промтес а.д. Теслић (детаљније тачка 6.3.2. извјештаја).

Општина није укључила у систем трезорског пословања као буџетске кориснике јавне установе Културни центар, Спортски центар „Радолинка“ и Туристичка организација сходно члану 5. Правилника о критеријумима за стицање статуса буџетског корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 116/13).

Правилником о условима и начину коришћења службених и приватних возила за обављање службених послова у Општинској управи („Службени гласник Општине“, број 6/17) су утврђени нормативи потрошње горива, међутим ревизији није документовано да се врши упоређивање мјесечне потрошње са нормативима. Путни налози за возила обухваћени узорком, нису усаглашени са Извјештајем о пређеним километрима и потрошњи горива, а по питању почетног и крајњег стања километраже.

Упутство о обрачуну, евидентирању, наплати и контроли наплате непореских прихода буџета Општине (из 2018. године) је усаглашено са законском и подзаконском регулативом из области непореских прихода.

Општинска управа и Центар за социјални рад су у 2018. години донијели Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима, док је код Дјечијег вртића исти у процесу израде.

Систем интерних контрола у Општини у 2019. години није био у потпуности уређен према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16 - у даљем тексту: Закон) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер нису донешени планови рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола за 2019. и 2020. годину, сачињене изјаве у вези са достигнутом степеном развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину, о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2020. годину, полугодишњи и годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле (члан 14. став (2) и 15. Закона), обзиром да је 31.12.2019. године именовано лице које је одговорно за финансијско управљање и контролу.

Дана 01.08.2018. године, Општина је донијела Правилник о управљању ризицима у Општини којим су дефинисани уопштени ризици, без навођења интензитета и мјера за отклањање истих. Општина је на годишњем нивоу дефинисала генералне ризике на нивоу процеса и кључне пословне процесе, с тим да није успоставила књигу пословних процеса, нити је извршила анализу постојећих и одредила додатне или непотребне контроле сходно тачки 22. подтачке 5. и 7. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима, што је осим у овој тачки наведено у тачкама 4, 5. и 6. извјештаја.

Препоручује се начелнику да обезбједи да се:

- **запошљавање у општинској управи врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,**

- **попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.**

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се донесу потребни интерни акти у складу са Законом о спорту (члан 10. и 11), Законом о јавним путевима (члан 13. став 4), као и да се акти прописани Законом о комуналним дјелатностима доносе у дефинисаним роковима (члан 21. став 3).

4. Набавке

Први привремени план јавних набавки донесен је 11.03.2019. године, а на основу Одлуке о привременом финансирању Општине за 2019. годину. Исти је ажуриран, па укупна планирана вриједност набавки након ажурирања износи 2.890.750 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ-а), колико износи и коначан план усвојен одлуком 01.11.2019. године (радови 1.768.150 КМ, робе 368.200 КМ и услуге 754.400 КМ). У току године, Општина је за набавке радова које нису обухваћене Планом јавних набавки донијела 5 посебних одлука о покретању поступка јавне набавке (25.143 КМ).

План јавних набавки за 2019. годину није сачињен у складу са чланом 5. Правилника о јавним набавкама Општине, јер за поједине набавке није наведена врста поступка јавне набавке, извор финансирања, планирана вриједност, рок отпочињања, рок завршетка и рок реализације јавне набавке. Општина је на свом веб сајту објавила првобитни план набавки за поступке чија вриједност прелази 50.000 КМ за робе и услуге, односно 80.000 КМ за радове, међутим накнадним измјенама и допунама Плана јавних набавки планирани су и други поступци чије процијењене вриједности прелазе наведене прагове, а који нису објављени на веб сајту Општине, сходно члану 17. став (2) Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, број 39/14-у даљем тексту: Закон).

Према достављеном табеларном прегледу о реализацији наведеног плана, Општина је у току 2019. године провела 119 поступака укупне вриједности од 2.677.119 КМ (без ПДВ-а) од чега отвореним поступком (1.806.238 КМ), конкурентским захтјевом за доставу понуда (457.934 КМ), преговарачким поступком без објаве обавјештења (58.187 КМ), директним споразумом (306.760 КМ) и неприоритетних услуга из Анекса II дио Б Закона (48.000 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћени су поступци јавних набавки у вриједности од 1.583.211 КМ без ПДВ-а (59% укупно уговорених набавки у 2019. години) и то 10 отворених поступака (1.282.127 КМ), седам конкурентских поступака (218.617 КМ), два преговарачка поступка без обавјештења (23.449 КМ), три директна поступка (11.018 КМ) и један поступак за набавку неприоритетних услуга из Анекса II дио Б Закона (48.000 КМ). У оквиру ревизијских испитивања извршен је увид у Одлуку о покретању поступка набавке извођења радова на санацији рушевних обала ријеке Велике Усоре, за коју је Општина донијела поменути одлуку, док је процедуру набавке провела Јединица за координацију пољопривредних пројеката при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (тачке 6.1.1.2. и 6.3.2.1. извјештаја).

Општина је за изградњу јавне расвјете укупне вриједности 72.882 КМ провела три директна и два конкурентска поступка, за одржавање некатегорисаних путева укупне вриједности 210.733 КМ један отворени поступак и један директни поступак и за набавку челичних конструкција за мост укупне вриједности 8.500 КМ два директна поступка, што није у складу са чланом 14. и 15. Закона, јер сходно вриједносним разредима наведено чини један поступак.

Општинска управа је закључила уговор о извођењу радова „Поправка оштећених путева у горњем сливу ријеке Велике Усоре, проузроковано поплавама, на подручју МЗ Очауш и Угодновић“ у вриједности од 15.681 КМ без ПДВ-а након што су радови окончани, што није у складу са чланом 6. Закона. Такође у Одлуци о покретању поступка за наведену набавку од 17.05.2019. године се наводи да је предметна набавка предвиђена планом јавних набавки од 11.03.2019. године, иако је потреба за предметном набавком настала 13.05.2019. године.

Набавка услуга медијског праћења проведена је и планирана путем Анекса II дио Б, иако предметне услуге припадају услугама из Анекса II дио А (48.000 КМ, без ПДВ-а), а за набавку емитовања репортаже о Општини Теслић (4.800 КМ, без ПДВ-а) није проведена процедура набавке нити је иста планирана, при чему се у Одлуци образлаже да је иста изузета од примјене овог закона, међутим наведена набавка не припада услугама из Анекса II дио Ц да би била изузета од примјене закона. Наведено није у складу са чланом 8, 10 тачка ф) и 17. став (1) Закона.

Хотелске и угоститељске услуге у вриједности од 6.059 КМ (без ПДВ-а) нису планиране и проведене, док је набавка мрког угља (5.121 КМ, без ПДВ-а) извршена прије него је уговор о набавци закључен, што није у складу са чланом 6, 8. и 17. став (1) Закона.

Општина није поступила сходно члану 72. став (3) и (5) Закона, јер је добављач као средство за добро извршење уговора о набавци услуга за одржавање јавне хигијене, доставио мјеницу, док је тендерском документацијом и уговором захтијевана банкарска гаранција (тачка 6.3.3. извјештаја).

Код набавки обухваћених узорком, чланови комисије нису потписали Изјаве о непристрасности и повјерљивости сходно члану 7. став (4) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке.

Општинска управа није објавила годишње обавјештење о додјели оквирних споразума на сајту „е-набавке“, што није у складу са чланом 74. став (2) Закона.

ЈУ Центар за социјални рад за набавку услуге кречења у вриједности од 3.156 КМ (без ПДВ-а) није провео процедуру набавки и закључио уговор, што није у складу са чланом 6. Закона.

Препоручује се начелнику да обезбједи да се приликом провођења поступака јавних набавки поштују члан 6, 8, 14, 15, 17, 72 став (3) и 74. став (2) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

На основу члана 38. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) - у даљем тексту: Закон и члана 83. Статута Општине, Скупштина општине Теслић донијела је Одлуку о привременом финансирању Општине Теслић за период од 01.01 до 30.06.2019. године. Разлог за доношење одлуке о привременом финансирању је чињеница да Скупштина општине Теслић није усвојила Приједлог Одлуке о усвајању Буџета општине Теслић за 2019. годину, иако су претходно предузете све потребне радње и активности на припреми и доношењу буџета, уз одређена одступања у односу на буџетски календар дефинисан чланом 28. Закона.

Скупштина општине Теслић донијела је 31.05.2019. године Одлуку о усвајању буџета, као и Одлуку о извршењу буџета Општине Теслић за 2019. годину у износу од 18.350.000 КМ, којом су планирани порески приходи од 12.572.000 КМ, непорески

приходи од 3.435.500 КМ, грантови од 80.000 КМ, трансфери између буџетских јединица од 1.200.000 КМ и примици од 1.062.500 КМ.

Буџетска потрошња, у укупном износу од 18.350.000 КМ, планирана је за текуће расходе у износу од 14.288.400 КМ (расходи за лична примања запослених 4.076.700 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга 3.560.100 КМ, расходи финансирања 138.490 КМ, субвенције 894.200 КМ, грантови 869.950 КМ, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета 3.799.000 КМ, расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти 150.000 КМ и расходи по судским рјешењима 800.000 КМ), трансфере између и унутар јединица власти од 114.660 КМ, буџетску резерву од 139.400 КМ, издатке за нефинансијску имовину од 1.668.600 КМ, издатке за отплату дугова од 945.800 КМ и остале издатке од 1.193.100 КМ.

Министарству финансија Републике Српске није достављена Изјава о фискалној одговорности, сходно члану 4. став (2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 94/15 и 62/18).

Скупштина Општине није усвојила Нацрт Одлуке о измјени Одлуке о извршењу Буџета општине Теслић за 2019. годину, иако су претходно проведене све активности на изради и доношењу ребаланса буџета. Током 2019. године су извршене 4 реалокације у износу од 1.947.055 КМ, што није у складу са чланом 41. Закона, јер Одлуком о извршењу буџета Општине за 2019. годину није прописана могућност прерасподјеле буџетских средстава, како у оквиру буџетског корисника, тако ни између буџетских корисника нити су истом утврђена ограничења у погледу висине и намјене средстава која могу бити реалоцирана. Самим тим, реалокације нису извршене у складу са чланом 39. став (4) поменутог Закона.

С обзиром да предложени ребаланс буџета није усвојен, за износ од 240.228 КМ створених обавеза по основу расхода за лична примања нису обезбијеђена средства.

На План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у износу од 3.000.000 КМ (од 17.12.2018. године), Фискални савјет Републике Српске је дао позитивно мишљење, и исти је сходно члану 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској требало да усвоји Скупштина општине, што није учињено.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се одлуком о извршењу буџета дефинише могућност прерасподјеле средстава и утврде ограничења за прерасподјелу буџетских средстава у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Општине Теслић за 2019. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) и обрасце финансијског извјештаја са Напоменама доставила Министарству финансија уз одређено кашњење у односу на рок дефинисан чланом 56. Закона о буџетском систему Републике Српске и чланом 49. став (6) поменутог правилника.

При сачињавању Консолидованог финансијског извјештаја за 2019. годину, Општина није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/17 и 118/18), јер није извршено укључивање ентитета који су под контролом или значајним утицајем ентитета (ЈЗУ Дом здравља “Свети Сава”, ЈУ Туристичка организација, ЈУ

Спортска дворана „Радолинка“ и ЈУ Културни центар). Општина је у Консолидовани финансијски извјештај извршила додавање нето имовине/капитала из биланса стања Предузећа комуналних дјелатности „Рад“ а.д. Теслић и Комуналног предузећа „Комуналац-Теслић“ а.д. Теслић.

Ревизијом је утврђено да Биланс стања није сачињен у складу са чланом 35. став (3) Правилника о финансијском извјештавању, јер је у колони 4 (брuto) на позицији – акције и учешћа у капиталу исказан износ прије консолидације, односно додавања нето имовине/капитала из његовог биланса стања у консолидовани биланс стања Општине.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се у Консолидовани финансијски извјештај Општине укључују и финансијски извјештаји свих контролисаних ентитета у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2019. године исказано је у обрасцу ПИБ (Периодични извјештај о извршењу буџета) и обрасцу ПИФ (Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима).

Укупни приходи и примици у обрасцу ПИБ су исказани у износу од 17.850.051 КМ (за око 3% су нижи у односу на буџет), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 18.122.753 КМ (за око 1% су нижи у односу на буџет). За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је одобрен буџетом извршене су реалокације, осим за исказане расходе за лична примања запослених на расходима обрачунског карактера, с тим да могућност прерасподјеле буџетских средстава није прописана Одлуком о извршењу буџета Општине за 2019. годину (тачка 5. извјештаја).

У ПИФ-у су исказани укупни приходи и примици у износу од 18.625.620 КМ и укупни расходи и издаци у износу од 18.435.378 КМ.

Скупштина општине је 17.06.2020. године донијела Закључак о неусвајању Извјештаја о извршењу Буџета општине Теслић за 2019. годину. У Извјештају о извршењу буџета нису дата објашњења већих одступања у наративном облику за поједине позиције (расходи за отпремнине и једнократне помоћи, текући грантови непрофитним организацијама и сл), што није у складу са чланом 22. став (1) тачка г) Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета („Службени гласник Републике Српске“, број: 100/13 и 102/16), нити су табеларни преглед прерасподјеле буџетских средстава у оквиру буџетског корисника и табеларни преглед коришћења буџетске резерве сачињени у форми која је прописана поменутих правилником.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је у Периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима исказала укупне приходе и примитке у износу од 18.625.620 КМ, од чега на фонду 01 (17.850.051 КМ) и фонду 05 (775.569 КМ).

6.1.1.1. Приходи

Укупни приходи су исказани у износу од 17.520.325 КМ, од чега на фонду 01 (17.220.325 КМ) и фонду 05 (300.000 КМ), а чине их порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери између буџетских јединица различитих нивоа власти.

Порески приходи исказани су у износу од 12.505.814 КМ (фонд 01), а највећим дијелом их чине индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ (11.143.483 КМ), порези на лична примања (828.611 КМ) и порези на имовину (385.170 КМ).

Непорески приходи исказани су у износу од 3.028.713 КМ (фонд 01), а односе се на приходе од закупа и ренте у износу од 341.721 КМ (закуп 190.875 КМ и земљишна рента 150.846 КМ), приходи по основу накнада, такса и пружања јавних услуга у износу од 2.659.631 КМ (административне накнаде и таксе 168.361 КМ, комуналне накнаде и таксе 456.842 КМ, накнаде по разним основама 1.704.358 КМ и приходи од пружања јавних услуга 330.070 КМ), новчане казне у износу од 9.395 КМ и остали непорески приходи у износу од 17.966 КМ.

Накнаде по разним основама које су исказане у значајнијим износима односе се на коришћење шума и шумског земљишта (780.643 КМ), накнаде за уређење грађевинског земљишта (308.524 КМ), коришћење комуналних добара од општег интереса (235.950 КМ), накнаде за коришћење природних и других добара од општег интереса (85.579 КМ), финансирање посебних мјера заштите од пожара (84.046 КМ), заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате (74.741 КМ), промјену намјене пољопривредног земљишта (51.658 КМ), испуштање отпадних вода (39.900 КМ) и коришћење минералних сировина (21.953 КМ). У оквиру прихода од земљишне ренте евидентирана је накнада за уређење грађевинског земљишта (29.364 КМ), што није у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16, 115/17 и 118/18).

Скупштина општине је усвојила Програм коришћења средстава од накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе за 2019. годину и План утрошка средстава од накнаде за финансирање заштите од пожара у 2019. години. Такође, донесени су План утрошка средстава остварених по основу накнада за шуме у 2019. години и План утрошка средстава од водних накнада за изградњу водних објеката у 2019. години, уз претходно прибављене сагласности надлежних министарстава.

Дио донесених програма и планова намјенских средстава нису мијењани/усаглашени, иако су нека намјенска средства утрошена у већем или мањем износу у односу на план.

За кориштење средстава од концесионе накнаде није донесен План утрошка концесионе накнаде за 2019. годину нити је отворен посебан рачун за коришћење концесионих накнада, што није у складу са чланом 32. став (6) и (8) Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске“, број: 59/13 и 16/18), али је у току 2020. године Општина отворила посебан рачун за коришћење поменутих накнада.

Закључком Скупштине општине усвојени су и прихваћени Извјештаји и Информације о реализацији претходно наведених програма и планова намјенског утрошка средстава, осим Извјештаја о реализацији годишњег Плана утрошка средстава по основу накнаде за шуме и Извјештаја о реализацији годишњег Плана утрошка средстава по основу водних накнада.

Приходи од пружања јавних услуга чине приходи Општинске управе у износу 63.882 КМ (ватрогасне услуге) и нижих буџетских корисника у износу 266.188 КМ (ЈУ Центар за социјални рад 18.661 КМ, ЈПУ Дјечији вртић 193.787 КМ, СШ „Никола Тесла“ 28.432 КМ, СШЦ „Јован Дучић“ 21.004 КМ и Народна библиотека 4.304 КМ).

Грантови су исказани у износу од 224.959 КМ и то у цјелости на фонду (01), а односе се на грантове из иностранства у износу од 126.725 КМ (МЕГ Пројекат за грант шему и изградњу водовода у МЗ Осивица и Радња) и из земље у износу од 98.234 КМ (најзначајнији су грантови Удружења Институт за развој за финансирање пројеката „Предузетнички фонд за младе“ 26.250 КМ и грађана мјесних заједница за изградњу водоводне и канализационе мреже 32.565 КМ).

Трансфери између или унутар јединица власти су исказани у износу од 1.760.839 КМ (1.460.839 КМ фонд 01 и 300.000 КМ фонд 05).

Трансфери исказани на фонду 01 се у највећем износу односе на трансфере одобрене од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу Закона о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, број: 37/12, 90/16 и 94/19) (1.459.923 КМ).

Трансфери на фонду 05 у износу од 300.000 КМ се односе на средства дозначена од Фонда солидарности за обнову Републике Српске за санацију штета од поплава на путној инфраструктури.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се накнада за уређење грађевинског земљишта евидентира у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.1.2. Примиси

Примиси су исказани у износу од 1.105.295 КМ (629.726 КМ фонд 01 и 475.569 КМ фонд 05), а односе се на примитке за нефинансијску имовину, од задуживања и остале примитке.

Примиси за нефинансијску имовину исказани су у износу од 310.363 КМ (фонд 01), а у највећем износу се односе на примитке по основу продатог земљишта (310.054 КМ).

Примиси од задуживања износе 368.865 КМ и у цјелости су исказани на фонду 05 и представљају вриједност инвестиције финансиране из кредитних средстава повучених током 2019. године од Европске инвестиционе банке (ЕИБ) по Пројекту водовода и канализације у износу од 355.922 КМ и Свјетске банке – Међународне асоцијације за развој (WB IDA) по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ у износу од 12.943 КМ усмјерених за санацију ријечних обала. Република Српска је надлежна за повлачење средстава, док Општина у складу са уговором, Министарству финансија Републике Српске доставља фактуре/окончане ситуације, а Министарство врши плаћање добављачу/извођачу радова (тачке 4. и 6.3.2.1. извјештаја).

Остали примиси су исказани у износу од 426.067 КМ и односе се на примитке по основу пореза на додату вриједност у износу од 164.059 КМ (поврат ПДВ-а по Пројекту водовода и канализације), примитке по основу излазног ПДВ-а који се наплаћује по основу издавања у закуп имовине (49.277 КМ), примитке по основу депозита и кауција (3.330 КМ), импутиране примитке по основу затворених аванса у земљи (датих у претходној или ранијим годинама) (133.458 КМ) и примитке за накнаде плата по основу боловања који се рефундирају од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (2.593 КМ) и накнада плата за породилско одсуство који се рефундирају од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске (73.350 КМ). Дјечији вртић приликом наплате потраживања од фондова обавезног социјалног осигурања (7.579 КМ) није евидентирао примитке за накнаде плата за породилско одсуство који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања што није у складу са чланом 80. став (4) Правилника о рачуноводству,

рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Општина је у обрасцу ПИФ исказала укупне расходе и издатке у износу од 18.435.378 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 18.122.753 КМ и фонду 05 у износу од 312.625 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Укупни расходи исказани су у износу од 14.821.490 КМ од тога на фонду 01 у износу од 14.536.055 КМ и на фонду 05 у износу од 285.435 КМ. Према врсти расхода односе се на расходе за лична примања запослених, по основу коришћења роба и услуга, финансирања и друге финансијске трошкове, по основу субвенција, грантова, дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине, расходе финансирања и друге финансијске трошкове између јединица власти, по судским рјешењима и трансфере између различитих јединица власти.

Расходи за лична примања запослених се односе на расходе за бруто плате запослених у износу од 3.679.540 КМ, расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених у износу од 662.950 КМ (највећим дијелом их чине накнаде за превоз на посао и са посла 113.199 КМ, топли оброк 299.718 КМ и порези и доприноси на накнаде 201.140 КМ) и расходе за отпремнине и једнократне помоћи у износу од 54.946 КМ (највећи дио се односи на отпремнине по колективном уговору 29.054 КМ и помоћи приликом рођења дјетета 11.073 КМ).

Класификација накнада за боловање и родитељско одсуство које се не рефундирају (56.251 КМ) и организација прославе Нове године и осмог марта (10.920 КМ) није извршена према одредбама члана 91. и 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, док расходи за јубиларне награде нису признати на обрачунском основу, у периоду у коме је и обавеза настала сходно члану 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (29.160 КМ).

У финансијским извјештајима за 2019. годину текући расходи за лична примања запослених за децембар у износу од 240.228 КМ су исказани у оквиру расхода обрачунског карактера, што представља стварање обавеза изнад буџетом одобрених средстава које није у складу са чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Одредбе Појединачног колективног уговора за запослене у Општинској управи од 30.09.2019. године којима је дефинисано право на накнаду за рад у комисијама и другим сталним или привременим радним тијелима, право на трошкове првог полагања стручног управног испита или другог стручног испита потребног за рад на одређеном радном мјесту (члан 10. став (8) и (9)), као и право на јубиларну награду за остварени стаж од 10 година код послодавца (члан 20. став (4) тачка 1)) нису у складу са чланом 10. и 20. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 20/17 и 85/18). Ступањем на снагу наведеног колективног уговора ван снаге је стављен Појединачни колективни уговор за запослене у Општинској управи од 17.11.2017. године. У току рада ревизије донесен је Појединачни Колективни уговор о измјенама и допунама колективног уговора, којим су извршена усклађивања у погледу наведених неправилности.

Правилник о платама, накнадама и осталим личним примањима запослених у Општинској управи није усклађен са чланом 5, 6, 9. и 20. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, а у погледу увећања плате (сложеност рада, посебно отежани услови, посебни резултати у раду, стимулативни дио и приправност), исплате јубиларне награде за остварени стаж од 10 година код послодавца, те појединих коефицијената за обрачун плата. Исти је у току рада ревизије стављен ван снаге. Приликом обрачуна плата у Општини примијењене су одредбе важећих законских и подзаконских аката.

Обрачун накнада за трошкове превоза вршен је у висини двије превозне карте за појединачну возњу за сваки радни дан, што није у складу са чланом 10. тачка 2) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске и чланом 10. тачка 2) Појединачног колективног уговора за запослене у Општинској управи којим је прописано да накнаду трошкова превоза имају запослени уколико превоз није организован од стране послодавца у висини до пуне цијене мјесечне карте у јавном превозу.

Центар за социјални рад је на основу одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе донио Правилник о платама, накнадама и осталим личним примањима запослених од 02.02.2018. године и Колективни уговор код послодавца од 18.01.2018. године. Поменути акти нису усклађени са Посебним колективним уговором за запослене у области социјалне заштите Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 47/18), који се примјењује у јавним установама социјалне заштите чији је оснивач јединица локалне самоуправе. Према писаној информацији достављеној за потребе ревизије у току је усклађивање поменутих аката.

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 3.623.580 КМ (3.437.753 КМ, фонд 01 и 185.827 КМ фонд 05).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани на фонду 01 односе се на расходе у износу од 331.163 КМ по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (највећи дио се односи на расходе по основу утрошка енергије 178.987 КМ и комуникационе услуге 136.449 КМ), 104.254 КМ за режијски материјал (највећи дио се односи на расходе за обрасце и папире 35.513 КМ и хемијски материјал за одржавање чистоће 28.846 КМ), 49.886 КМ за материјал за посебне намјене, 819.893 КМ текуће одржавање (углавном се односе на расходе за текуће одржавање објеката друмског садржаја 653.794 КМ), 72.752 КМ по основу путовања и смјештаја (највећи дио односи се на расходе по основу утрошка горива 34.380 КМ и путовања и смјештаја у земљи 33.032 КМ), 215.918 КМ за стручне услуге (највећим дијелом се односе на расходе за услуге рекламе и пропаганде и односа са јавношћу 110.626 КМ), 1.003.361 КМ за услуге одржавања јавних површина (највећи износ се односи на услуге чишћења јавних површина 475.614 КМ и утрошак електричне расвјете на јавним површинама 339.519 КМ) и 840.536 КМ за остале некласификоване расходе (највећим дијелом их чине расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа 643.085 КМ, расходи по основу репрезентације 70.940 КМ и остали непоменути расходи 103.891 КМ).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани на фонду 05 у цјелости се односе на расходе за текуће одржавање (185.827 КМ).

У оквиру позиције расхода за одржавање објеката друмског саобраћаја евидентирани су расходи за лична примања радника који одржавају путне правце на подручју удаљенијих мјесних заједница. КП „Комуналац“ а.д. је преузео поменуте раднике од Општине Теслић са којима је био дужан да закључи уговоре о раду. КП

„Комуналац“ а.д. сваки мјесец подноси Општинској управи захтјев за рефундацију бруто личних примања што на годишњем нивоу износи 202.076 КМ.

Одлука о накнади за вршење одборничке дужности (“Службени гласник Општине”, број: 9/13 и 2/17) није у складу са чланом 41. став (3) Закона о локалној самоуправи у дијелу који дефинише накнаду одборницима за учешће у радним тијелима. У току рада ревизије, Општина је сачинила приједлог Одлуке о одборничкој накнади за вршење одборничке дужности и дужности у раду сталних радних тијела Скупштине општине Теслић, с тим да је исту Скупштина општине вратила предлагачу на допуну.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 132.048 КМ (фонд 01) и највећи износ се односи на камате на дугорочне кредите (122.836 КМ).

Субвенције износе 776.334 КМ (фонд 01), а односе се на субвенције јавним нефинансијским субјектима у области трговине и туризма (109.986 КМ), јавним нефинансијским субјектима у осталим областима (190.000 КМ), нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (254.702 КМ), нефинансијским субјектима у области прерађивачке индустрије (163.929 КМ) и субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима (57.717 КМ).

Грантови су исказани у износу од 1.088.788 КМ (989.180 КМ фонд 01 и 99.608 КМ фонд 05), а односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (787.190 КМ), остале текуће грантове у земљи (53.506 КМ), капиталне грантове непрофитним субјектима у земљи (33.492 КМ) и остале капиталне грантове у земљи (114.992 КМ фонд 01 и 99.608 КМ фонд 05).

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 3.813.285 КМ (фонд 01), а односе се на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета (3.248.491 КМ) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (564.794 КМ).

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Општине у највећем износу се односе на помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (241.650 КМ) и помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (199.285 КМ).

Дознаке које реализује Центар за социјални рад се односе на права утврђена Законом о социјалној заштити, а у највећем износу их чине додатак за помоћ и његу другог лица 1.703.076 КМ, стална новчана помоћ 592.311 КМ и дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника 308.942 КМ.

Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти исказани су у износу 98.118 КМ (фонд 01), и у највећем износу се односе на расходе по основу камата на зајмове примљене од ентитета (96.137 КМ).

Расходи по судским рјешењима исказани су у износу од 773.279 КМ (фонд 01), а чине их расходи по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима (733.680 КМ), камате по судским рјешењима (1.756 КМ), расходи по основу адвокатских и правних услуга (28.700 КМ) и остали расходи по судским рјешењима (9.142 КМ). Општина није исказала расходе по судским рјешењима по пресуди од 28.03.2019. године (2.000 КМ), што није у складу са чланом 99. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике (тачка 6.6. извјештаја).

Због погрешног евидентирања по Записнику о судском поравнању пред Основним судом у Теслићу од 23.12.2016. године прецијењени су расходи по основу исплате

главнице дуга по судским рјешењима за 733.680 КМ, финансијски резултат ранијих година (144.153 КМ), а потцијењени су издаци за нефинансијску имовину (589.527 КМ). Наведено није у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Наиме, Општина Теслић је 23.12.2016. године закључила судско поравнање са „Промтес“ а.д. Теслић, којим је потврдила да је неоспорно да на дан закључивања поменутог поравнања „Промтес“ а.д. Теслић као повјерилац има неоспорно потраживање према Општини Теслић у износу од 3.668.402 КМ (некретнине 1.580.350 КМ и земљиште 1.367.285 КМ које је Општина у ранијем периоду изузела, те затезне камате на оба износа, изгубљена добит на изузетим некретнинама и трошкови извршног поступка доспијели до 20.12.2016. године-720.767 КМ), а које је настало на основу рјешења Основног суда у Теслићу од 18.12.2015. године, рјешења Окружног суда у Добоју од 25.04.2016. године и рјешења Врховног суда Републике Српске од 15.11.2016. године. У записнику о судском поравнању се наводи да је тражилац извршења („Промтес“ а.д. Теслић) сагласан да се без његовог даљег питања и дозволе, извршеник као дужник (Општина) укњижи као власник односно посједник непокретности ближе означених у изреци првостепеног рјешења Основног суда Теслић од 18.12.2015. године у земљишно-књижним евиденцијама код надлежних органа. Такође је дефинисано да се изузетно од одредаба овог судског поравнања у случају подношења правних средстава против рјешења Врховног суда Републике Српске од 15.11.2016. године, „Промтес“ а.д. Теслић има право на законску затезну камату од дана закључења овог судског поравнања од дана рјешења по поднесеном правном средству. Наведеним поравнањем уговорено је плаћање у 60 једнаких рата у износу од 61.140 КМ до јануара 2021. године (тачке 6.1.2.2, 6.3.1.2. и 6.3.2.1. извјештаја). „Промтес“ а.д. Теслић је уступио Новој банци а.д. Бања Лука потраживања која има према Општини Теслић по основу поменутог судског поравнања на основу уговора о уступању потраживања од 13.02.2017. године. У току 2020. године упућен је приједлог за понављање поступка Основном суду у Теслићу у којем се наводи да је дио некретнина утврђен Рјешењем Врховног суда Републике Српске од 15.11.2016. године додијељен као избјеглички плачеви, а да се други дио налази у посједу физичког лица, те да са истим Општина не располаже у цјелости, чиме се оспорава и вриједност накнаде за изузете некретнине у вриједности од 1.580.350 КМ. По овом спору у ранијем периоду донесено је више судских рјешења са пресудама које су потпуно различите од оних које су у корист Општине, до оних које су на терет Општине.

Трансфери између различитих јединица власти (118.622 КМ, фонд 01) се односе на трансфере Фонду здравственог осигурања Републике Српске за здравствено осигурање корисницима социјалне заштите који ово право не могу остварити по другом основу (108.319 КМ) и погрешно или више уплаћене јавне приходе по записницима Пореске управе Републике Српске (10.303 КМ).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се евидентирање расхода и издатака врши у складу са чланом 91. и 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 1.826.151 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину, отплату дугова и остале издатке.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 1.552.716 КМ (1.525.526 КМ фонд 01 и 27.190 КМ фонд 05), а углавном се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката 1.283.664 КМ (1.256.474 КМ фонд 01 и 27.190 КМ фонд 05), инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката 83.433 КМ (фонд 01) и набавку постројења и опреме 114.474 КМ (фонд 01). Као што је наведено у тачки 6.1.2.2. извјештаја издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (316.070 КМ) и издаци за прибављање земљишта (273.457 КМ) нису исказани на обрачунском основу у периоду за који је настала обавеза издатка за нефинансијску имовину, односно по доспијећу рате по Записнику о судском поравнању од 23.12.2016. године, већ су исти евидентирани као расходи по судским рјешењима, што није у складу са чланом 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Издаци за отплату дугова исказани су у износу од 1.026.754 КМ (фонд 01), а односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи.

Остали издаци исказани су у износу од 1.034.418 КМ (фонд 01) и у највећем износу их чине издаци за отплату неизмирених обавеза из ранијих година 822.410 КМ, по основу ПДВ-а (100.423 КМ), накнаде плата који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања 100.939 КМ (за породилско и родитељско одсуство 80.568 КМ и накнаде плата за вријеме боловања 20.371 КМ).

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит)

У обрасцу ПИФ исказан је буџетски суфицит у износу од 1.456.482 КМ и представља збир бруто буџетског суфицита 2.698.835 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказан у негативном износу од 1.242.353 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (17.520.325 КМ) и буџетских расхода (14.821.490 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака (310.363 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (1.552.716 КМ). Ревизијом је утврђено да је буџетски суфицит погрешно исказан за најмање 96.075 КМ, а односи се на мање исказане расходе за лична примања запослених (тачке 6.1.2.1. и 6.2.2. извјештаја) и издатке за нефинансијску имовину (тачка 6.1.2.2. извјештаја) и више исказане расходе по судским рјешењима (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање исказано у негативном износу од 1.226.240 КМ представља збир задуживања (368.865 КМ) и осталих примитака (426.067 КМ), а умањено по основу издатака за отплату дугова (1.026.754 КМ) и осталих издатака (1.034.418 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању, коју чини збир исказаног суфицита (1.456.482 КМ) и нето финансирања (-1.266.240 КМ), исказана је у износу од 190.242 КМ (-272.702 КМ фонд 01 и 462.944 КМ фонд 05). Ревизијом је утврђено да је разлика у финансирању у ПИБ-у и ПИФ-у исказана више за 96.075 КМ, по основу више исказаног буџетског суфицита (тачка 6.1.3. извјештаја).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха исказани су у износу од 18.879.904 КМ, а чине их приходи исказани у периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима

(17.520.325 KM), који су објашњени под тачком 6.1.1. извјештаја и приходи обрачунског карактера исказани у износу од 1.359.579 KM.

Приходи обрачунског карактера се односе на приходе од усклађивања вриједности имовине (362.395 KM наплаћена исправљена потраживања), добитке од продаје имовине (154.129 KM од продаје земљишта), помоћи у природи (104.251 KM), остале приходе обрачунског карактера (281.948 KM, од чега се највећи износ односи на евидентирање нефинансијске имовине која датира из претходних година, али која због неријешених имовинско правних односа није евидентирана у ранијем периоду у износу од 302.618 KM и потраживања за закуп, паркинг и ватрогасне услуге исказана у негативном износу од 31.625 KM), приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа (454.263 KM по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2019. године) и приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 2.593 KM.

У оквиру помоћи у природи евидентирано је улагање Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске (54.419 KM) у санацију друштвеног дома у 2015. години, што није у складу са чланом 63. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха исказани су у износу од 19.882.485 KM, а чине их расходи исказани у ПИФ-у (14.821.490 KM), који су објашњени под тачком 6.1.2. извјештаја и расходи обрачунског карактера исказани у износу од 5.060.995 KM.

Расходи обрачунског карактера исказани су по основу набавне вриједности реализованих залиха у износу од 39.068 KM (набавна вриједност ситног инвентара и ауто гума), амортизације (2.768.393 KM), усклађивања вриједности имовине у износу од 976.404 KM (корекција краткорочних пореских и непореских потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа 959.531 KM и усаглашавање са евиденцијама Пореске управе 16.873 KM), дате помоћи у природи у износу од 212.588 KM (пренос водоводне мреже на ЈКП „Рад“ Теслић 34.541 KM и пренос нисконапонске мреже на Електро Добој РЈ Теслић 178.047 KM), остали расходи обрачунског карактера у износу од 1.044.743 KM (у највећем износу се односи на расходе за бруто плате за децембар 2019. године 240.228 KM и неотписану вриједност откупљених станова 803.606 KM) и расхода обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 19.799 KM (негативна курсна разлика на обавезе према ентитету по кредиту Свјетске банке за пројекат "Опоравак од поплава"- 7.357 KM и корекција потраживања 12.441 KM).

У оквиру расхода обрачунског карактера евидентирани су расходи за лична примања (240.228 KM) због недостатка средстава у буџету, а што није у складу са чланом 100. Правилника о буџетским о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се расходи обрачунског карактера евидентирају у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 18.879.904 KM и расхода у износу 19.882.485 KM, исказан је негативан финансијски резултат у износу од

1.002.581 КМ. Ревизијом је утврђено да је финансијски резултат текуће године, мање исказан за 733.680 КМ (тачка 6.1.2. извјештаја).

6.3. Биланс стања

У пословној активи Биланса стања Општине на дан 31.12.2019. године исказана је укупна имовина нето вриједности 84.417.474 КМ (текућа имовина 1.509.641 КМ, стална имовина 79.515.818 КМ и ванбилансна актива 3.392.015 КМ). Пословна актива је уравнотежена са пословном пасивом коју чине обавезе и разграничења (14.259.623 КМ), властити извори (66.765.836 КМ) и ванбилансна пасива (3.392.015 КМ).

6.3.1. Актива

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина на дан 31.12.2019. године исказана је у нето износу од 1.509.641 КМ (брutto вриједност 4.318.489 КМ и корекција вриједности 2.808.848 КМ), а чини је краткорочна финансијска имовина и разграничења (готовина и готовински еквиваленти, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 218.263 КМ, а чине их средства у благајни (7.024 КМ), на банковним рачунима (208.854 КМ) и остала готовина и готовински еквиваленти (2.385 КМ).

Увидом у последњи благајнички дневник Народне библиотеке, ревизија је утврдила да је стање благајне у пословним књигама веће за 4.633 КМ. Комисија за попис благајне није сачинила упоредни преглед и утврдила узроке неслагања, односно није извршено усаглашавање књиговодственог са стварним стањем. Према писаној информацији достављеној за потребе ревизије разлике су настале као посљедица погрешног евидентирања.

Независном потврдом салда новчаних средстава (конфирмацијом салда) са банкама утврђено је одступање у односу на књиговодствену евиденцију Општине и попис новчаних средстава у износу од 2.624 КМ.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 1.036.526 КМ (брutto вриједност 3.794.003 КМ и корекција вриједности 2.757.477 КМ), а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга, од запослених, за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе, за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату до годину дана, потраживања по основу пореза на додату вриједност и остала краткорочна потраживања.

Потраживања по основу продаје и извршених услуга исказана су у нето износу од 93.624 КМ. Односе се на потраживања Општинске управе (88.087 КМ) и буџетских корисника (5.537 КМ). Потраживања Општинске управе се односе на потраживања по основу продаје земљишта (2.961 КМ) и потраживања по издатим фактурама за закуп јавних површина, пословних простора и паркинга на које Општина обрачунава и плаћа ПДВ-е (85.126 КМ).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказана у нето износу од 628.690 КМ. Односе се на потраживања од инвеститора по уговорима за опремање градског грађевинског земљишта (15.130 КМ), за пореске и непореске приходе према Извјештају Пореске управе Републике Српске (235.708

КМ), од физичких и правних лица за комуналну накнаду (136.683 КМ) и од ЈП Шуме Српске а.д. Соколац (229.994 КМ) и др.

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања износе 157.957 КМ, а односе се на потраживања евидентирана на основу Извјештаја из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у износу од 32.792 КМ и потраживања за непореске приходе (комуналне накнаде, рента и сл) у износу од 125.165 КМ.

Потраживања по основу пореза на додату вриједност (16.085 КМ) односе се на потраживања по основу поврата ПДВ-а од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ по основу финансирања изградње секундарне водоводне мреже од стране ино донатора.

Остала краткорочна потраживања износе 139.970 КМ (нето), а у највећем износу их чине потраживања за закуп објеката Општине која су репрограмирана, а доспјела су на плаћање (127.526 КМ) и потраживања по записницима Пореске управе (7.722 КМ).

Спорна потраживања исказана су у износу од 2.757.477 КМ, а односе се на потраживања по основу продаје у земљи (177.286 КМ), за ненаплаћене порезе (1.664.820 КМ), за ненаплаћене непореске приходе (906.517 КМ) и остала краткорочна потраживања у земљи (8.854 КМ).

Спорна потраживања углавном се односе на потраживања која се воде у пореском књиговодству и иста су усаглашена са подацима исказаним у Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период од 01.01-31.12.2019. године.

Општина је класификовала потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци на сумњива и спорна потраживања у 2019. години у износу од 959.531 КМ. Међутим, на дан 31.12.2019. године није вршена процјена износа ненаплативости по групама потраживања, нити су објелодањене информације у вези са наплативости потраживања у Извјештају о извршењу буџета нити у Напоменама уз финансијске извјештаје. Скупштини општине је презентован извјештај о стању укупних потраживања, који укључује и потраживања рекласификована у спорна.

Краткорочна разграничења износе 20.386 КМ, а у највећем износу се односе на разграничења по основу накнаде плате за вријеме родитељског одсуства и за вријеме боловања (15.594 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у нето износу од 234.466 КМ (брutto износ од 285.837 КМ и исправка вриједности од 51.371 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за помоћ на име социјалне заштите (118.505 КМ), затим потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу рефундација плата запослених за вријеме боловања у износу од 81.825 КМ и од Јавне установе Фонд за дјечију заштиту Републике Српске по основу рефундација плата запослених за вријеме родитељског и породилског одсуства (26.307 КМ). Стицањем права на рефундацију исплаћених накнада за вријеме родитељског одсуства Дјечији вртић није евидентирао потраживања по основу рефундација за накнаду плата (7.383 КМ) што није у складу са чланом 80. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина у нето износу од 79.515.818 КМ (брuto износ 111.510.926 КМ, исправка вриједности 31.415.886 КМ) односи се на дугорочну финансијску имовину (3.986.875 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима у износу од 75.528.943 КМ (брuto вриједност 106.944.828 КМ и исправка вриједности 31.415.886 КМ).

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана је у износу од 3.986.875 КМ нето вриједности (4.566.098 КМ брuto вриједности и 0 КМ исправке вриједности). Односе се на дугорочне пласмане (3.571.126 КМ) и дугорочна потраживања (415.749 КМ). Ревизијом је утврђено да брuto вриједност дугорочних пласмана у билансу стања на дан 31.12.2019. године није исказана у вриједностима након консолидације контролисаних ентитета (тачка 6. извјештаја).

Дугорочни пласмани се односе на учешће Општине у капиталу - право својине на акцијама ПКД „Рад“ Теслић 65% (3.155.868 КМ), Комуналац КП Теслић 65% (404.258 КМ), те оснивачки улог у јавним установама у износу од 11.000 КМ.

Дугорочна потраживања се односе на потраживања по основу репрограмираних пореских потраживања према извјештају Пореске управе Републике Српске (51.544 КМ) и потраживања за која је Општина уговорила продужени рок плаћања (по основу накнада за ренту и уређење грађевинског земљишта 294.222 КМ и по основу уговора о закупу 69.983 КМ).

Потраживања за накнаде и таксе за које је продужен рок плаћања у најмањем износу од 33.598 КМ нису исказана по рочности и иста нису коригована иако су доспјела на наплату у ранијем периоду, а нису ни наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа. Наведено није у складу са чланом 62. и 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Општина је предузимала активности везане за наплату истих (тужбе).

Током ревидиране године нису закључивани уговори о одгоди плаћања накнада за ренту и уређење градског грађевинског земљишта који би захтјевали прибављање колатерала у складу са чланом 33. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту (“Службени гласник Општине”, број: 7/14, 2/17 и 4/19). У 2018. години инвеститори су достављали банкарске гаранције за обезбјеђење наплате потраживања за преостали износ дуга, међутим исте нису продужаване нити су инвеститори којима је умањен износ накнаде за уређење градског грађевинског земљишта по основу извођења радова на изградњи комуналне инфраструктуре достављали банкарске гаранције за обезбјеђење поменутих радова, а што је прописано уговорима.

Нефинансијска имовина у сталним средствима односи се на зграде и објекте у нето износу од 42.723.501 КМ (брuto вриједност 61.862.682 КМ, исправка вриједности 19.139.181 КМ), постројења и опрему у износу од 857.033 КМ (брuto вриједност 3.329.932 КМ, исправка вриједности 2.472.899 КМ), инвестициону имовину 3.052.988 КМ (12.333.000 КМ брuto вриједности, 9.280.013 КМ исправка вриједности), нематеријалну произведену имовину у износу од 314.536 КМ (брuto вриједност 788.066 КМ, исправка вриједности 473.530 КМ), драгоцјености (1.000 КМ), земљиште (16.958.366 КМ), нематеријална непроизведена имовина (брuto и исправке вриједности 50.263 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (11.621.519 КМ, од чега се највећи износ односи на водоводе 9.536.050 КМ).

Општина Теслић у пословним књигама није евидентирала земљиште и некретнине које је изузела у ранијем периоду и за које плаћа мјесечно накнаду за изузеће сходно записнику о судском поравнању од 23.12.2016. године (тачке 6.1.2. и 6.3.2.1. извјештаја). Због наведеног неевидентирања имовина је потцијењена у најмањем износу од 2.947.635 КМ, као и остале дугорочне обавезе (638.654 КМ), остале краткорочне обавезе (687.782 КМ), финансијски резултат ранијих година (1.129.927 КМ), а прецијењене су обавезе по судским рјешењима (98.255 КМ) и расходи по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима (589.527 КМ). Наведено није у складу са чланом 26. и 33. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и МРС-ЈС 17-Некретнине, постројења и опрема, параграф 14.

Трошкови амортизације, исправка вриједности, финансијски резултат ранијих година нису објективно исказани за износ амортизације некретнина за све године од њиховог изузећа.

Због неријешених имовинско-правних односа у пословним књигама Општине нису евидентирани друштвени домови (32) у Мјесним заједницама (нису обухваћени ни пописом-тачка 3. извјештаја), што је објелодањено у Напоменама уз финансијске извјештаје. Од укупног броја објеката за два се води судски спор, један није у функцији, док је у једном смјештена школа.

За изградњу водовода Општина је са Министарством финансија Републике Српске, закључила уговор о преносу кредитних средстава у износу од 9.084.757 КМ од Европске инвестиционе банке по Пројекту „Водовод и канализација Републике Српске“ за финансирање Пројекта „Проширење водоводне мреже, унапређење водоснабдијевања, канализација и пречишћавања отпадних вода на подручју општине Теслић“. На основу инструкције Министарства финансија Републике Српске, по основу наведеног кредитног задужења повучена су кредитна средства (6.231.177 КМ), а извођачи радова су до 31.12.2019. године испоставили фактуре у вриједности од 7.924.799 КМ (из средстава гранта је финансирано 1.693.522 КМ).

На средствима у припреми исказана је израда Просторног плана (87.368 КМ) и Урбанистичког плана Општине Теслић (110.985 КМ), а по основу уговора који су закључени у ранијем периоду. Скупштина Општине Теслић донијела је Одлуку о усвајању Просторног плана општине Теслић, 2015-2035. година од 29.11.2018. године, иако израда истог није у цјелости фактурисана до 31.12.2019. године. Према писаној информацији достављеној за потребе ревизије, Просторни план је физички достављен у Општинску управу током 2020. године, када је испостављена последња фактура.

Општина није извршила процјену обезврјеђености Урбанистичког плана Општине Теслић, обзиром да је предузеће које је започело израду отворило стечај и исти није завршило, што није у складу са параграфом 52. и 54. МРС ЈС 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину, због чега је прецијењена вриједност нематеријалне произведене имовине у припреми и финансијски резултат ранијих година за 82.320 КМ.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **изврши анализа потраживања са аспекта могућности наплате истих и даљи третман проводи у складу са рачуноводственим политикама и важећим прописима,**
- **успостави потпуна, тачна и ажурна евиденција непокретности која се користи и иста признаје и вреднује у складу са МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема,**

- *изврши признавање губитка од умањења вриједности улагања у Урбанистички план Општине Теслић, како је то прописано параграфима 52. и 54. МРС-ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину.*

6.3.2. Пасива

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења на дан 31.12.2019. године исказане су у износу од 14.259.623 КМ (краткорочне обавезе и разграничења 5.189.378 КМ и дугорочне обавезе и разграничења 9.070.245 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења односе се на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана (732.056 КМ), за лична примања (488.460 КМ), из пословања (2.688.330 КМ), за субвенције (201.807 КМ), за грантове (251.849 КМ), за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине (682.794 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (4.913 КМ), остале краткорочне обавезе (90.278 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (48.891 КМ). Центар за социјални рад је евидентирао обавезе за доприносе на плате (14.957 КМ) у оквиру доприноса на накнаде, а Општинска управа је обавезе по основу трансфера према фондовима обавезног социјалног осигурања (8.213 КМ) исказала у оквиру обавеза за дознаке на име социјалне заштите, што није у складу са чланом 78, 81. и 84. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Обавезе из пословања у земљи у помоћној књизи Главне књиге трезора-модул обавеза су исказане мање за 186.244 КМ од стања обавеза из пословања у земљи у финансијским извјештајима односно стања у Главној књизи трезора. Неслагања су настала у ранијем периоду по основу обавеза за које нису постојала расположива буџетска средства, те су иста евидентирана у оквиру расхода обрачунског карактера. Поменуте обавезе су евидентирани у Главној књизи трезора, али не и у помоћној књизи Главне књиге трезора - Модул обавеза, што је објелодањено у Напоменама уз финансијске извјештаје. Наведено није у складу са чланом 18. став (8) и 27. Закона о трезору. Највећи дио неслагања односи се на обавезе из почетног стања.

Општина у ранијем периоду није извршила евидентирање обавеза на име накнаде за изузето земљиште и некретнине (тачке 6.1.2.1. и 6.3.1.2. извјештаја), те трошкова на име изгубљене добити, трошкова извршног поступка и законских затезних камата доспјелих до 20.12.2016. године утврђених Записником о судском поравнању, па су због неевидентирања потцијењене дугорочне обавезе за износ од 794.820 КМ, доспјеле краткорочне обавезе за 855.961 КМ, вриједност имовине (1.228.181 КМ), а прецијењени су финансијски резултат ранијих година (300.320 КМ) и обавезе по судским рјешењима (122.281 КМ). Наведено није у складу са чланом 72, 73. и 83. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Према независној конфирмацији салда обавеза са Промтес а.д. Теслић утврђене су укупне разлике у износу од 1.100.000 КМ (у корист Промтес а.д. Теслић) по основу дуга по судском поравнању.

У периоду од датума извјештавања до 29.02.2020. године измирене су обавезе у укупном износу од 2.772.855 КМ, од чега се на Општинску управу односи 1.800.832 КМ, а на ниже буџетске кроиснике 972.023 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 9.070.245 КМ и односе се на дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од ентитета (6.743.582 КМ) и примљеним од банака (2.326.663 КМ). Дугорочне обавезе по зајмовима се евидентирају у износу повучених кредитних средстава, док се остатак обавеза за одобрена а неповучена кредитна средства евидентира у ванбилансној евиденцији.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **изврши усаглашавање стања помоћних књига и Главне књиге трезора у складу са чланом 27. Закона о трезору и**
- **класификација обавеза врши у складу са чланом 72, 73. и 83. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.**

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 66.765.836 КМ, а односе се на трајне изворе средстава (18.234.801 КМ), резерве (9.794 КМ), финансијски резултат ранијих година (49.516.550 КМ) и финансијски резултат текуће године у негативном износу од 995.309 КМ. Трајни извори нису исказани на генералном (општем) организационом коду, већ су исти исказани на организационим кодовима појединачних буџетских корисника, што није у складу са чланом 90. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Финансијски резултат текуће године је потцијењен за 733.680 КМ, због прецијењених расхода по судским рјешењима (тачка 6.1.2. извјештаја).

Финансијски резултат ранијих година је потцијењен за 603.134 КМ због неправилности образложених под тачкама 6.1.2, 6.3.1. и 6.3.2. извјештаја.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција је на дан 31.12.2019. године исказана у износу од 3.392.015 КМ од чега се на Општинску управу односи износ од 3.347.591 КМ, док се на ЈУ СШ „Никола Тесла“ Теслић и ЈУ СШЦ „Јован Дучић“ Теслић односи износ 43.000 КМ, а на Народну библиотеку износ од 1.423 КМ. Ванбилансна евиденција исказана код Општинске управе односи се на примљене банкарске гаранције за обезбјеђење од ризика реализације уговора у износу од 111.637 КМ, одобрене а неповучене кредите у износу од 3.158.215 КМ (по кредиту Европске инвестиционе банке 2.853.581 КМ и по кредиту Свјетске банке WB IDA 304.634 КМ) и паркинг карте (77.740 КМ). Ванбилансна евиденција исказана код нижих буџетских корисника у највећем износу се односи на евиденцију туђих основних средстава (43.000 КМ).

Мјеница која је примљена од добављача за добро извршење посла, умјесто банкарске гаранције у вриједности од 37.999 КМ (тачке 3. и 4. извјештаја), није евидентирана у оквиру ванбилансне евиденције, што није у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се ванбилансна евиденција исказује у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности 17.535.352 КМ, одливи готовине из пословних активности 15.675.133 КМ, приливи готовине из инвестиционих активности 468.784 КМ, одливи готовине из

инвестиционих активности 1.364.492 KM и одливи готовине из активности финансирања 1.026.754 KM. Нето одлив готовине исказан је у износу од 62.243 KM, готовина на почетку обрачунског периода 280.506 KM и готовина на крају обрачунског периода у износу од 218.263 KM. Токови готовине у 2019. години нису исказани најмање у износу од 83.523 KM, јер приливи (по основу прихода од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција са другим јединицама власти - накнаде плата које се рефундирају од фондова социјалног осигурања нису укључени у приливе готовине, што није у складу са MPC-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима (параграфи 18 и 22).

Препоручује се начелнику да обезбједи да се Извјештај о новчаним токовима саставља у складу са захтјевима наведеним у MPC-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима (параграфи 18 и 22).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје дато је образложење везано за сталност пословања, што је у складу са MPC-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према достављеним информацијама за потребе ревизије, на дан 31.12.2019. године против Општине се води 12 судских спорова укупне вриједности од 269.408 KM (основ спорова је углавном накнада штете), а Општина је покренула 72 судска спора укупне вриједности од 160.064 KM (углавном се односи на комуналне накнаде и закуп).

У Извјештају о раду Правобранилаштва Републике Српске, Сједиште замјеника Добој за период 01.01-31.12.2019. године, за Општину Теслић наведено је да су у извјештајном периоду у раду била 93 парнична предмета од чега 78 активних и 15 предмета који су у извјештају означени као „предмети из ранијих година“. Од 78 активних предмета општина Теслић се у 48 предмета појављује као тужилац, а у 30 предмета као тужена страна. Висина главног дуга који Општина потражује, у свим предметима, према наводима тужбе, износи 145.418 KM, а висина главног дуга који се потражује од Општине Теслић износи 853.981 KM.

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањена је информација о потенцијалним обавезама тј. да се код надлежних судова на дан 31.12.2019. године воде четири судска спора у вриједности од 418.555 KM. Објелодањена информација није потпуна јер су два судска спора окончана (један у корист Општине – 354.666 KM и један на терет Општине- 2.000 KM), а такође није извршена процјена исхода судских спорова, што није у складу са захтјевима MPC-ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 100 и 105), чланом 46. тачка 8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC - ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 140 и 141.

Препоручује се начелнику да обезбједи да се врши процјена исхода судских спорова, изврши њихово усаглашавање са евиденцијама добијеним од Правобранилаштва Републике Српске као и да се објелодане информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима MPC - ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи 140 и 141) и MPC-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграфи 100 и 105).

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје, али исте дијелом не задовољавају захтјеве MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису у потпуности објелодањене информације које се односе на:

- рачуноводствене политике за признавање нематеријалне имовине,
- структуру расхода за лична примања, расхода по основу коришћења роба и услуга, дознака на име социјалне заштите, обрачунских расхода и прихода и др,
- узроке и разлике планираних и исказаних позиција расхода и издатака и прихода и примитака у односу на претходну годину,
- судске спорове у којима је Општина тужена страна и спорове у којима је Општина тужилац (тачка 6.6. извјештаја),
- основне информације о организацији извјештајних ентитета који су обухваћени у консолидовани финансијски извјештај Општине,
- корисни вијек употребе или кориштене стопе амортизације, структуру сталних средстава која се и даље користи, али им је књиговодствена вриједност нула, код сталне имовине у изградњи нису објављени у потпуности износи издатака признатих у књиговодственој вриједности некретнина, постројења и опреме током изградње и уговорних обавеза за стицање некретнина, постројења и опреме, а такође није објављено постојање и износ ограничења власништва, за сваку групу некретнина, постројења и опреме, што није у складу са MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 88 (ц) и 89 (а), (б), (ц) и 94. б),
- износ потраживања признатих у вези са трансакцијом која није трансакција размјене сходно захтјевима MPC-JC 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) - (параграф 106, тачка б);
- потпуне информације за неусаглашена салда имовине и обавеза на дан пописа;
- друге финансијске и нефинансијске информације које могу да послуже за разумијевање постојећег или очекиваног стања.

Образложења уз финансијске извјештаје за 2019. годину која је саставила ЈУ „Центар за социјални рад“ Теслић нису сачињена у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације о примијењеним рачуноводственим политикама, основу (или основима) одмјеравања, извјештајној валути, структури сталних средстава, образложења појединачних ставки у извјештајима, као и друге финансијске и нефинансијске информације.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје Општине и нижих буџетских корисника објелодањују информације у складу са захтјевима MPC JC и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Данијела Дувњак, с.р.

Биљана Петровић, с.р.